

หนังสือไปรษณีย์ ที่ 0804/7761

302

ที่ มหา 0804/7761

กรมส่งเสริมการค้า
ถนนราชสีมา ฯ

6 ตุลาคม 2546

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ มหา 0826.3/12026 ลงวันที่ 21 เมษายน 2546

ตามที่จังหวัดได้มีหนังสือหารือกรณีเทศบาลตำบลบ้านปล่อง อำเภอเทิง จะจัดซื้อที่ดินบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด เนื้อที่รวมทั้งสิ้น 12 ไร่ 2 งาน 59 ตารางวา ในวงเงิน 2,700,000 บาท กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ซื้อเป็นผู้ชำระค่าอาการและค่าใช้จ่ายในการโอน ซึ่งเทศบาลเห็นว่าราคานี้เสนออยู่ในระดับที่เหมาะสม ประเมินของสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเทิง ที่ประเมินราคาไว้เพียง 1,752,550 บาท ต่อไร่แล้วบริษัทฯ ยังคงยืนยันราคเดิม จึงหารือว่าเทศบาลจะจัดซื้อในราคานี้ได้รับการเสนอราคานี้ ซึ่งจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่า เทศบาลต้องพิจารณาเปรียบเทียบราคานี้ข้างจังหวัดเชียงราย สาขาเทิง หากราคานี้ไม่น้อยกว่า 3 ราย ประกอบราคากลางของสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเทิง หากราคานี้ไม่เกินกว่าราคานี้ที่ดินที่ซื้อขายจริงย่อมอยู่ในวิสัยที่สามารถจัดซื้อได้ ส่วนกรณีที่บริษัทฯ กำหนดเงื่อนไขไว้ เป็นผู้ชำระค่าอาการและค่าใช้จ่ายในการโอนเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เทศบาลต้องเสียเปรียบ ซึ่งหากเทศบาลมีเจ้าเป็นต้องซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวตามราคากลางได้เงื่อนไขที่บริษัทฯ กำหนด เทศบาลจะต้องพิสูจน์ได้ ก่อนว่า ราคานี้ที่ซื้อขายนั้นเป็นราคากลางที่ถูกกว่าราคานิตาดมากจนถึงขนาดไม่ทำให้เทศบาลต้องเสียเปรียบ การจัดซื้อที่ดินครั้งนี้ จึงหารือว่า ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีเทศบาลตำบลบ้านปล่อง อำเภอเทิง จะจัดซื้อที่ดินจำนวน 12 ไร่ 2 งาน 59 ตารางวา จากบริษัท บริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด ในวงเงิน 2,700,000 บาท โดยบริษัทฯ กำหนดเงื่อนไขให้เทศบาลผู้ซื้อเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการโอนกรรมสิทธิ์ ซึ่งเทศบาลเห็นว่า ราคานี้เสนออยู่ในระดับที่เหมาะสม ประเมินของสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเทิง ที่ประเมินราคาไว้เพียง 1,752,550 บาท เทศบาลได้ต่อรองราคากลาง บริษัทฯ ยังคงยืนยันราคเดิม เทศบาลจะจัดซื้อที่ดินในราคากลางได้หรือไม่นั้น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ข้อ 21 กำหนดว่า การจัดซื้อที่ดินให้มีราคากลางของทางราชการ และราคานี้ข้อความของที่ดินใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อครั้งหลังสุดประมาณ 3 ราย และเนื่องจากระเบียบดังกล่าวมิได้กำหนดให้เทศบาลต้องจัดซื้อที่ดินตามราคากลางของทางราชการ และราคานี้ข้อความที่ดินใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อครั้งหลังสุดประมาณ 3 ราย ดังนั้น กรณีจึงอยู่ในดุลพินิจของเทศบาลที่จะดำเนินการได้ตามความเหมาะสมสมจำเป็น โดยคำนึงถึงสถานะทางการเงินการคลังและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ

เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตี กรณีเทศบาลตำบลบ้านปล้องจะจัดซื้อที่ดินจากบริษัท บริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด ในวงเงิน 2,752,550 บาท ซึ่งสูงกว่าราคากำหนดซื้อที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเทิง ที่ประเมินราคาไว้ 1,752,550 บาท นั้น ยังมีข้อเท็จจริงที่จะต้องพิจารณาในรายละเอียดต่อไปว่า ในการดำเนินการจัดซื้อที่ดินครั้งนี้ เทศบาลตำบลบ้านปล้องได้นำราคากลางขายที่ดินใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อหลังสุดประมาณ 3 ราย นำไปเปรียบเทียบด้วยหรือไม่ ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องพิจารณารายละเอียดของข้อเท็จจริง และความเหมาะสมใน การใช้ดุลพินิจในการจัดซื้อที่ดินดังกล่าว

สำหรับกรณีที่บริษัท บริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินที่จะขายกำหนด ส่งมอบให้เทศบาลตำบลบ้านปล้องเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ที่จะซื้อขายนั้น เป็นเรื่องที่เทศบาลจะต้องพิจารณาว่าเงื่อนไขดังกล่าวจะทำให้เทศบาลต้องเสียเปรียบหรือไม่ ประกอบกับความจำเป็นที่จะต้องจัดซื้อที่ดินจากบริษัทฯ ภายใต้เงื่อนไขและราคานี้บริษัทฯ เสนอข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายราชชัย พกอังกูร)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

หมายเหตุ
นิจฉัยและเรื่องร้องทุกข์
0-2241-9034
0-2241-9035

ที่ มก 0804/4946

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. 10300

3 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง หารือการปฏิบัติกรณีการจัดซื้อที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์

- อ้างถึง 1. หนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ ด่วนที่สุด ที่ มก 0854.3/85 ลงวันที่ 6 มกราคม 2546
 2. หนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ ด่วนมาก ที่ มก 0854.3/1893 ลงวันที่ 5 มีนาคม 2546

ตามที่จังหวัดได้มีหนังสือหารือแนวทางปฏิบัติ นั้นเกี่ยวกับการซื้อที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน เพื่อก่อสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล รวม 3 ข้อ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

1. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อนจัดซื้อที่ดิน 1 ไร่ ราคา 400,000 บาท ซึ่งเกินราคাประเมินของสำนักงานที่ดินจังหวัด ซึ่งประเมินราคาไว้ไว้ละ 200,000 บาท โดยอ้างมติสภากองค์การบริหารส่วนตำบล นั้น เห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 20 กำหนดว่า การจัดซื้อที่ดินให้มีราค่าประเมินของทางราชการ และราคาที่เคยมีการซื้อขายจริงมาเปรียบเทียบด้วย และเนื่องจากระเบียบดังกล่าวมิได้บังคับให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดซื้อที่ดินตามราค่าประเมินของทางราชการ และราคาที่เคยมีการซื้อขายจริง ดังนั้น กรณีจึงอยู่ในคุลียพินิจขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะดำเนินการได้ตามความเหมาะสมจะเป็น โดยคำนึงถึงประโยชน์สถานะทางการเงินการคลังและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อนจัดซื้อที่ดิน 1 ไร่ ราคา 400,000 บาท ซึ่งเกินราค่าประเมินของสำนักงานที่ดินจังหวัดที่ประเมินราคาไว้ไว้ละ 200,000 บาท นั้น ยังมีข้อเท็จจริงที่จะต้องพิจารณาในรายละเอียดต่อไปว่า ในกรณีจัดซื้อที่ดินครั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน ได้นำราคาน้ำที่เคยมีการซื้อขายจริงมาเปรียบเทียบด้วยหรือไม่ ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องพิจารณารายละเอียดของข้อเท็จจริง และความเหมาะสมในการใช้คุลียพินิจในการจัดซื้อที่ดินดังกล่าว

2. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษโดยไม่ได้แต่งตั้งกรรมการบริหารเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย นั้น เห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 22 กำหนดว่า คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละคณะ ให้ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอย่างน้อย 2 คน โดยให้แต่งตั้งจากกรรมการบริหาร พนักงานส่วนตำบล ข้าราชการหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น...ฯลฯ ดังนั้น ในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงสามารถแต่งตั้งจากบุคคลประเภทหนึ่งประเภทใดหรือหลายประเภท ดังต่อไปนี้ ได้แก่ กรรมการบริหาร พนักงานส่วนตำบล ข้าราชการ หรือ

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น อีกหนึ่งการท่องเที่ยวที่สำคัญคือการบริหารส่วนตำบลน้ำร้อนไม่ได้แต่ตั้งกรรมการบริหารเข้าร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษ จึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการดำเนินการที่ขัดต่อระเบียบฯ

อย่างไรก็ดี ปรากฏข้อเท็จจริงตามคำสั่งของกรรมการบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน ที่ 144/2545 ลงวันที่ 27 กันยายน 2545 ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อนได้แต่งตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษ กรณีนี้จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 22

3. กรณีข้อหารือว่าที่ดินแปลงดังกล่าวติดจำนำองไว้กับบรรษัทเงินทุนอุดสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้ขายจะเป็นคู่สัญญาซื้อขายกับองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อนหรือไม่นั้น เห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 มีกำหนดทดลองสำหรับการบริหารส่วนตำบลจัดซื้อที่ดินที่มีภาระติดพัน ดังนั้น หากองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อนมีกำหนดทดลองสำหรับการบริหารส่วนตำบลจัดซื้อที่ดินที่จะซื้อไว้อย่างชัดเจนว่า ที่ดินแปลงที่จะซื้อจะต้องปลดจำนำองค์การบริหารส่วนตำบลก็สามารถจัดซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวที่มีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ได้ อย่างไรก็ดีเพื่อเป็นการรักษาประโยชน์ของทางราชการ ควรให้ผู้ขายที่ดินดำเนินการไถ่ถอนที่ดินที่ติดจำนำองไว้กับบรรษัทเงินทุนอุดสาหกรรมแห่งประเทศไทย ก่อนที่จะส่งมอบที่ดินให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อนและในโอกาสต่อไป หากองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อนประสงค์จะจัดซื้อที่ดินก็ให้กำหนดคุณลักษณะของที่ดินที่จะซื้อให้ชัดเจนว่า ที่ดินที่ผู้เสนอราคาจะเสนอขายจะต้องปลดจำนำองหรือการผูกพันอื่นใดด้วยเพื่อมิให้เกิดบัญหาในลักษณะเช่นนี้อีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัย พกอังกูร)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

หมายเหตุและระเบียบท้องถิ่น
ให้ไว้ในฉบับและเรื่องร้องทุกข์
โทร 0-2241-9034 / โทรสาร 0-2241-9035